

Doğanay YILMAZ yazdı;

Şili Öğrenci Hareketleri
ve Solcu Öğrenci:

CAMILA

VALLEJO

ULUSAMCOM

www.ulusam.com

Analiz-20

ISBN: 978-625-400-832-0

COPYRIGHT © 2019

Bu yayının tüm hakları ULUSAM – Ulusal Strateji Araştırmaları Merkezi'ne aittir. ULUSAM'IN izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

ULUSAM Yayınları
22 Mart 2019

Kapak Tasarım: ULUSAM Tasarım Ekibi

ULUSAM | ULUSAL STRATEJİ ARAŐTIRMALARI MERKEZİ
Dumlupınar Mah. Günaydın Sok. 16285 Nilüfer\Bursa TÜRKİYE
www.ulusam.com | ulusamdernegi@gmail.com | @ulusamcom

Şili Öğrenci Hareketleri ve Solcu Öğrenci: Camila Vallejo

ULUSAM-MART 2019

Sayı:20

Şili Öğrenci Hareketleri ve Solcu Öğrenci: Camila Vallejo

Doğanay YILMAZ¹

Özet

2006 ve 2011 yıllarının, Şili ve dünya kamuoyu açısından önemi büyüktür. Bu yazı da Şili’de baş gösteren öğrenci hareketleri, (Penguin Devrimi ve Şili Kışı) solun geleceği ve Komünist partinin meclisteki temsilcisi olan Camila Vallejo ve onun söylemleri üzerine olacaktır. Yazı genel hatlarıyla iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Penguin Devrimi ve Şili Kışı anlatılmış olup sonraki bölüm Camila Vallejo’nun mevcut durumu hakkında bilgiler içermektedir.

Camila Vallejo’yu ortaya çıkaran süreç, 2011 yılında gelişen öğrenci ayaklanmalarıdır. Bu ayaklanmalar, öğrencilerin parasız eğitim alabilmesi için başlatılmış olan eylemlerdir. Camila, öğrenci temsilciliği yaptığı bu dönemde öğrenciler tarafından sevilmiştir dolayısıyla arabuluculuk görüşmelerinde kendisi muhatap alınmıştır. Bu da Camila’nın yükselişinin ve ülke çapında tanınmasında etkili olmuştur. Öğrenci ayaklanmalarında sadece bir temsilci olan Camila, kendisinin de beklemediği bir ilgiyle karşılaşmış ve dünya çapında tanınmasına yol açacak sürecin başlangıç noktası olmuştur.

Anahtar kelimeler: Camila Vallejo, Penguin devrimi, Şili kışı, Şili öğrenci hareketleri

Chilean Student Movements and Leftist Student: Camila Vallejo

Abstract

2006 and 2011 are of great importance for Chile and the world. This article will be based on the student movements in Chile (Penguin Revolution and the Chilean Winter), the future of the left and the representative of the Communist party in the parliament, Camila Vallejo and her discourses. The article consists of two parts in general lines. The first chapter describes the Penguin Revolution and the Chilean Winter, and the next chapter contains information about the current situation of Camila Vallejo.

¹ Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans

The process that brought out Camila Vallejo was the student uprisings that developed in 2011. These riots were the actions that have been initiated to allow students to receive free education. During this period, while she was a student representative, Camila was sympathized by the students, and thus she was referred to the mediation talks. And this has been instrumental in the rise of Camila and her nationwide reputation. As only a representative of student insurrections, Camila's been the starting point of a process that would allow her worldwide reputation which has not been expected by even herself.

Keywords: Camila Vallejo, Penguin Revolution, Chilean Winter, Chilean student movement

Giriş

Şili'de, 1980'ler ile uygulamaya koyulan neoliberal ekonomi modeli, insanları mevcut yaşam koşullarının çok altında yaşamasına yol açmıştır. Bu kötü koşullar altında ülkeyi yöneten Pinochet'in görev süresi sona erecekti. Ancak Pinochet, bir referandum düzenleyerek kendi görev süresinin 8 yıl daha artırılmasını konusunda bir referandum düzenlenmesini ortaya atmıştır. Pinochet, kendi iktidarını devam ettirmek için her türlü yöntemi uygulamaya hazırды. Halk üstünde bir korku bulutu yaratarak, sayısız ölümün ve kaybolan binlerce insanın gölgesinde bir yaşam ortaya çıkmıştır. Ancak, 1988 yılında gerçekleştirilen referandumla Pinochet'in görev süresine yapılacak 8 yıllık uzatma, Şili halkı tarafından kabul edilmeyerek bu karanlık dönemin sona ermesini sağlamışlardı. Pinochet döneminin sona ermesi uygulamalarının sona ermesi anlamına gelmediğini, Şili halkı ilerleyen dönemlerde yaşayarak öğreneceklerdi. Pinochet sonrası dönem, büyük çoğunlukla sol ideolojinin hâkim olduğu yönetimlerin ortaya çıkmasına rağmen eğitim başta olmak üzere çeşitli konularda halkın görüşlerinin dinlenmemesi önü alınamayacak bir sürecin başlangıç noktası olmuştur.

2006 yılında başlayan öğrenci hareketleri ile Şili'de bazı şeylerin değişmesi gerektiği görüşü hâkim olmuştur. Parasız eğitim talebinde bulunan binler, meydanlarda taleplerini en yüksek perdeden seslendirmişlerdir. Bu protestoların devamlılığı, eğitimde yaşanan gereksiz değişiklikler ve Şili'li öğrencilerin yeniden sokağa çıkmasına neden olmuştur. 2011 yılında gerçekleşen ikinci büyük hareketlenme ise her geçen gün artarak daha da büyümüştür. Olayların büyüklüğü Şili açısından toplu boykotlara varacak noktaya gelmiş ve hükümet ile halk arasında gerilmelerin yaşanmasına neden olmuştur. 2010-2014 dönemleri arasında görev yapan S. Pinera hükümeti Pinochet'ten sonra gelen ilk sağ hükümetti. Chicago çocukları

denen grubun ekonomide etkin olması neoliberal görüş etrafında ekonomik durumu kötü olan Şili halkına vurulmuş bit başka darbe olarak gösterilebilir.

Pek çok eyleme sebep olan 2011 ayaklanmaları, dünya kamuoyu açısından bir başka öneme sahiptir. Camila Vallejo isimli genç öğrenci lideri, bu olaylar ışığında adını bütün dünyaya duyurmuştur. Solcu öğrenci² Camila'nın bu kadar benimsenmesindeki temel neden onun ideallerine olan bağlılığıydı.

1)Şili Öğrenci Hareketleri

A)Penguin Devrimi-Yürüyüşü (2006)

Penguin devrimi bu yazının ana teması içerisinde olmamasına rağmen 2011 ayaklanması ile benzerlik gösterdiği için önemlidir. Uzun dönemler General Pinochet diktasında yönetilen Şili, 1988 yılında gerçekleştirilen referandumla Pinochet'in görev süresine yapılacak 8 yıllık uzatma halk tarafından kabul görmez ve askeri yönetim yapılan seçimlerle birlikte sona

ermiştir.³ Bu karşı duruşun neticesinde ortaya çıkan yeni siyasi iklim ve gençliğin devrimci duruşu ilerleyen dönemlerde de ortaya çıkmıştır.

2006 yılında baş gösteren olaylarda lise öğrencilerin mevcut eğitim sistem içerisinde ortaya koyulan bazı olayları protesto etmek için sokağa dökülmesi sonucunda gelişmiştir. Bu

olay “Penguinlerin Yürüyüşü” ya da “Penguin Devrimi⁴” olarak adlandırılmıştır. Penguin (pingüinos) olarak adlandırılması ise öğrencilerin üniformalarının mavi/siyah-beyaz şeklinde olmasına yapılan atıftan dolayıdır.⁵

² Camila Vallejo, kendisini tanımlamak için bu adlandırmayı kullanmıştır.

³ Ayrıca bakınız. “No” (2012) filmi Şili’deki referandum sürecini anlatmaktadır.

⁴ Ayrıca bakınız. (<https://www.youtube.com/watch?v=S5fTPqrTE5Q>) “One Fine Day” belgeselinden bir bölüm

Şilili lise öğrencileri belli başlı uygulamalardan şikayetçidirler. Bunlardan bazıları “üniversiteye giriş sınavı (Prueba de Selección Universitaria-PSU)” başvurusunda yaşanan 50 dolarlık fahiş fiyat artırımını, ulaşımda öğrenci kartı (pase escolar) kullanımının iki seferle kısıtlandırılmış olması, ders saatlerinin ve okulun fazla zaman alması ve eğitim sistemini oluşturan yasanın (LOCE) kaldırılması gibi konular öğrencilerin başlıca talepleri arasındadır. Bu talepler doğrultusunda başlayan öğrenci hareketleri çerçevesinde derslerin boykot edilmesi ve “Toma” denilen okul işgalleri başlamıştı. Eylemler sadece öğrenciler değil toplum ve öğretmenlerinde desteğini almasıyla birlikte ulusal bir düzey kazanmış oldu. Hükümetin müzakere talepleri ile başlayan görüşmelerde sadece öğrenci kartlarının kullanımı konusunda yapılacağı söylenen değişiklikler öğrenci grupları tarafından kabul edilmemiştir. Bunun üzerine başlayan boykot sürecinde 30 Mayıs tarihinde yaklaşık olarak 1 milyona yakın öğrenci ve sivillerden oluşan büyük bir grup bütün ülkede toplanmıştır. Bu da dikta döneminin sona ermesinden sonra ortaya çıkan en büyük eylemdir. Hükümet bu eylemlerin önüne geçebilmek için yeni bir sistemin ortaya koyulacağını duyurdu. Bu yeni sistemde öğrenci kartları kullanımı, okul altyapılarının yenilenmesi, eğitim bakanlığı ve eğitim yasasında değişiklikler gibi bazı düzenlenmeleri içeriyordu. Yapılan değişiklikler sonrasında eylemlerde bir azalma olsa da devam etmiştir. Özellikle Pinochet döneminden kalan “LOCE” yerine yeni bir sistemin alması için baskı oluşturmuşlardır. Bu baskılar sonucu 2009’da “Genel Eğitim Yasası (Ley General de Educación-LGE)” ile birlikte LOCE kaldırıldı, ders saatleri konusunda düzenleme yapıldı ve üniversiteye giriş sınavı da ücretsiz hale getirilmiştir.⁶ Bu düzenlemeler ile birlikte Şili eğitim sisteminde ortaya çıkan önemli gelişmeler olarak gösterilmesi doğru olacaktır. Ancak bu değişiklikler temelde öğrenci taleplerini karşılamak konusunda yetersiz olmuştur. Özellikle Pinochet dönemi ekonomi anlayışından kalan neoliberal miras toplumda genel bir ekonomik ayrımın oluşmasına neden olmuştur. Ortaya çıkan bu ayrımın sonucunda da ekonomik yetersizliğin etrafında eğitim hakkının gasp edilmesi düşünce öğrenci hareketlerini tekrardan ortaya çıkarmıştır.

B)Şili Kışı-Şili Öğrenci Protestoları (2011)

Neoliberal politikalara karşı yürütülen protesto gösterilerinin bir diğer önemli olayı 2011 yılında ortaya çıkmıştır. 2006 yılında liselerde başlayan eylemler 2011 yılına geldiğinde üniversiteli öğrencilerin dahil olduğu ve 2006 Penguen Devrimi(Yürüyüşü)’nden farklı olarak

⁵ (<http://sendika63.org/2018/02/silide-yeni-bir-sol-mu-yukseliyor-manuel-larrabure-fernando-leiva-475301/>)

e.t. 02.02.2019

⁶ Akgemci, Esra. Neoliberalizmin Laboratuvarında Direniş: Şili Kışı’nın Penguenleri, s.199-200

daha büyük kapsama sahip eylemler olmuştur. Bu yeni protesto hareketlerine verilen “Şili Kışı” adlandırılması aynı dönemde Orta Doğu’da ortaya çıkan “Arap Baharı” sürecini hatırlatmaktadır. Kuzey yarım kürede yaz, güney yarım kürede ise kış mevsiminin yaşanmasından dolayı bu adlandırmalar kullanılmıştır. “Şili Kışı” ve “Arap Baharı”nın bazı benzer noktalarının temelinde sadece aynı dönemlerde ortaya çıkmaları yer almaz. Aynı zamanda iki gösteri/eylem de sivil itaatsizlik olarak ortaya çıkmıştır. Bunun ortaya çıkmasında etkili olan da sermaye sahibi grup ile orta sınıf arasında yaşanan, ekonomik eşitsizliklerdir. Arap Baharı ve Şili Kışı en temelinde insanların daha iyi yaşam ve hak talepleri doğrultusunda ortaya çıkmıştır.

2006 sonrasında her sene devam eden gösteriler 2011 yılına gelindiğinde daha büyük bir hal almıştır. Bu durumu etkileyen konuların başında 2010 yılında yapılan başkanlık seçimlerini, sağcı (Pinochet sonrası ilk kez bir sağcı aday kazanmıştır.) S. Pinera’nın kazanması etkili olmuştur. Pinera’nın kabinesinde, Pinochet döneminde ortaya koyulan neoliberal politikalara ve o politikaların savunucularına verilen “Chicago Çocukları”⁷ grubundan kişilerin Pinera’nın yönetimindeki ekonomi politikalarını başında olması ve liberal ekonomi doğrultusunda, eğitim ücretlerindeki temel artışlar olayların alevlenmesinde etkili olmuştur.⁸

12 Mayıs’ta ortaya çıkan öğrenci hareketlerinde (boykot) temel dayanak noktası eğitimde yaşanan adaletsizlik ve ekonomik eşitsizlik olarak gösterilebilir. Zaten öğrencilerin istekleri de bu doğrultuda “eğitimde yaşanan ticarileşmeyi önlemek-parasız eğitim”, “eğitim

⁷ Amerika’da ekonomi eğitimi görmüş olmalarından ve neoliberal anlayışı benimsemelerinden dolayı böyle bir adlandırma yapılmaktadır.

⁸ Akgeçici, Esra. Neoliberalizmin Laboratuvarında Direniş: Şili Kışı’nın Penguenleri, s. 200

sisteminin demokratikleşmesi-öğrencilerin yönetimde yer alması” ve “öğrenci borçlarının yeniden düzenlenmesi” konusunda ortaya koyulmuştur. Gerçekleşen bu eylem on binlerce öğrencinin katılması ve mayıs ayında yapılan çeşitli protesto gösterileri ile öğrencilerin talepleri yüksek perdeden dillendirilmeye başlamıştır.⁹

Mayıs ayında ortaya çıkan gösteriler ve daha sonrasında yaşanan okul işgalleri ile birlikte hükümet yetkilileri ve öğrenci temsilcileri arasında görüşmeler yapılmaya başlanmıştır. Camila’da bu görüşmelerde öğrenci hareketlerinin temsilcisi olarak bulunmuştur.

Gösteriler açısından önemli olan nokta 30 Haziran tarihi olmuştur. 200 binin üzerinde kişinin eylemlere katılması hükümeti bazı tedbirler almaya itmiştir. Ancak alınan bu tedbirler öğrenciler tarafından kabul görmemesi ve bakır işçilerinin de eylemlere destek vermesiyle birlikte eylemler artık bütün ülke tarafından destek görmeye başlamıştır. Bu gösteriler ve artan destek sonrası eğitim bakanı görevinden alınmıştır. Ancak bu bile öğrencileri sakinleştirmemiş olup yapılan 2 teklif sonrasında yine hayır cevabını vermişlerdir. Özellikle bu arada gerçekleştirilen eylemlere katılım 500 bin ve üzerine çıkmaya başlaması ve en sonunda da havayolu işçilerinin de desteğiyle birlikte ülkede bütün faaliyetler durma noktasına gelmiştir. Aslında eylemlerin başlangıç noktası eğitim politikalarıyken artan bir tepkiyle beraber çeşitli konuları da içerisine almıştır. Artan eylemler ve hükümetin müdahaleleri sonucunda çatışmaların yaşanması ve göstericilerin polis tarafından tutuklanması olayların daha şiddetli bir şekilde devam etmesine neden olmuştur. Yıl sonuna kadar süren çatışmalar neticesinde eğitim bakanı bir kez daha değişmiş olmasına rağmen görüşmeler yine başarısızlıkla sonuçlanmıştır.¹⁰

⁹ Yeldan, Erinç. Şili Kışı, http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/283740/Sili_Kisi_.html e.t 12.02.2019

¹⁰ Akgemci, Esra. Neoliberalizmin Laboratuvarında Direniş: Şili Kışı’nın Penguenleri, s. 202

Yapılan görüşmeler ve artan çatışmalarla beraber protesto gösterilerinde de öğrenciler ve sivil halk farklı şekillerde tepkilerini dile getirmeye çalışmıştır. Bunlar kimi zaman yastık savaşları, süper kahraman giysileri, tencere ve tava çalmaları, eğitim için tutku gösterileri ve öğrenci çılgınlıkları tarzında farklı yaklaşımlarda gerçekleştirmişlerdir.¹¹

Sonuçsuz kalan görüşmeler ile birlikte öğrencilerin istedikleri konularda hükümete bir rapor sunmuşlardır. Bu raporda öğrencilerin yönetime katılmaları, herkese eşit hakların tanınması ve kapsamlı bir eğitim raporda bulunmaktaydı. Buna rağmen öğrenci federasyonları ve hükümet arasında bir anlaşma oluşamamıştır. Bunun neticesinde gelişen toplumsal baskı sonucunda yapılan başkanlık seçimlerini de sosyalist aday M. Bachelet kazanmıştı. Özellikle parasız eğitim, eşit ve adil eğitim sistemi vaatleriyle önemli bir destek sağlamıştır

“Şili Kışı’nda en çok öne çıkan isimlerden Camila Vallejo ile birlikte Concepción Üniversitesi Öğrencileri Federasyonu (FEC) eski başkanı Karol Cariola’nın Şili Komünist Partisi’nden milletvekili seçilmesiyle komünistler 40 yıl sonra parlamentoya geri dönmüş

¹¹ Diğer resimleri görmek için ayrıca bakınız. <https://www.theatlantic.com/photo/2011/08/student-protests-in-chile/100125>

oldular. Sokaktaki mücadelenin parlamentoya taşınmasıyla, Mart 2015'te Yeni Çoğunluk hükümeti, uzun süredir beklenen eğitim reformunu hayata geçirerek vouchers okulları olarak bilinen kamu finansmanından yararlanan özel okullarda kâr, okul ücretleri ve seçmeli kayıt uygulamalarını yasakladı Böylelikle piyasa ekonomisine dayalı vouchers sistemini kaldırmak için önemli bir ilk adım atılmış oldu.¹²”

2011-2013 yılları arasında gerçekleşen “Şili Kışı” olarak adlandırılan eylemlerinde, öğrencilerin genel talepleri parasız ve kaliteli eğitim, öğrencilerin okul yönetiminde yer almaları, sosyal şartların özel okullarla aynı koşullara getirmesi, sınav ücretlerinin kaldırılması ve ekonomik farklılıkların düzeltilmesi olarak özetlenebilir. Gerçekleşen bu eylemlerde, hükümetin protestolar karşısında yaptığı reformlar ile öğrencilerin talepleri arasında büyük farklılıkların oluşması sebebiyle çatışmalar devam etmiştir. Özellikle Pinera yönetimi bu tepkiler sonucunda, 2013 seçimlerinde büyük bir yenilgi almıştır. Seçilen Bachelet hükümeti ise, eğitimde yeni reform vaatleri ile iktidara gelmiştir. Bachelet yönetimi öğrencilerinde desteğini aldığından yapılan eylemlerde azalmaların olmasına sebep olmuştur. Ancak bu destekler ve vaatlere rağmen hükümet verdiği vaatlerin ve yaptığı reformların sadece bazı kesimleri kapsayacak şekilde parasız eğitim getirmesi sebebiyle gösteriler yine devam etmiştir.¹³ Şili’de öğrenci federasyonları ve hükümetler arasında sürekli bir çatışma mevcuttur. Şu an için Şili’de okullarda yaşanan cinsel saldırılar konusunda protesto gösterileri devam etmektedir.

2)Camila Vallejo

Comandante Camila, Solcu Öğrenci, FECH Başkanı, Bakan deviren öğrenci, Dünyanın en güzel devrimcisi ya da sadece Camila Vallejo. Siz nasıl adlandırırsanız adlandırın Camila’nın yaptıkları ve ortaya koyduğu anlayış, bu küçük detayların önünde olacaktır. Onun içinde Dünya ve Türkiye medyasının Şili Kışı eylemlerinde yaptığı gibi Camila’yı, söylediklerinden çok güzelliğiyle ön plana çıkarmaya çalışmak, onun inandığı doğrulara haksızlık olacaktır.

1988 doğumlu olan Camila’nın, asıl adı Camila Antonia Amaranta Vallejo Dowling’tir ancak bu isim çok uzun olduğundan pek fazla kullanılmamaktadır. Kendisinin kullanımı ise “Camila Vallejo Dowling” şeklindedir. Bunun temelinde ise İspanyolcada geleneksel olarak soyadı

¹² Akgemci, Esra. Neoliberalizmin Laboratuvarında Direniş: Şili Kışı’nın Penguenleri, s. 203

¹³ <https://www.evrensel.net/haber/316633/sili-egitim-reformu-talep-eden-binlerce-ogrenci-sokaklarda> e.t 15.02.2019

kısmı ikilidir. Bu da hem baba tarafının (Vallejo) hem de anne (Dowling) tarafının soyadlarını içermesine neden olmaktadır. İsmi taşıdığı ailesi, 70’li ve 80’li yıllarda aktif olarak siyasi faaliyetlerde bulunan komünist bir ailedir. Böyle bir aile içerisinde büyümesi Camila’nın hayatına etki edecek olaylarda bulunmasının belki de en önemli sebeplerinden biri olarak görülebilir.

Camila, üniversite yıllarında siyasi hayatına ilk başta komünist gençlik hareketine katılarak başlamıştır. Daha sonraki süreçte üniversitedeki öğrenci birlikleri içerisinde hızla yükselen Camila, öncelikli olarak 2008’de FECH başkanlığında danışman olarak bulunmuş daha sonrasında 2010 yılında da FECH başkanlığına seçilmiş ve bu göreve gelen tarihteki ikinci kadın olmuştur.¹⁴ Belki de “Şili Kışı” eylemlerinde en önde gözüken bir devrimci olmasında bu tarihsel altyapının da büyük katkısı bulunmaktadır.

Camila adını dünyanın duymasını sağlayan olaylar 2011 yılında patlak veren “Şili Kışı” olarak adlandırılan öğrenci hareketleriydi. Bu hareketlerde öğrencilerin belirli talepler etrafında oluşturdukları küçük gösteriler olarak başlamış ve her geçen gün artarak devam eden bir hal almıştı. Özellikle de Camila’nın adını duymamızın sebebi ise öğrenci birliklerinin sözcüsü olarak seçilmesinden kaynaklanmaktadır. Tabi bunun yanında kendi güzelliği de konuyu ayrı bir noktaya taşımıştır. Özellikle de The Guardian gazetesinden J. Franklin’in Camila için söylediği “Bu sefer kayak maskesi yok,

boru yok, silah yok, sadece gümüş burun hızması var.” sözü de Camila’nın eylemlerdeki tavırları ile dünya kamuoyunda başarılı bir izlenim bıraktığının kanıtıdır.

2011 eylemleri sırasında ismi sık sık gündeme gelmiştir. Bunlar kimi zaman eylemlerin şekilleriyle kimi zaman hükümetle olan görüşmelerde kimi zamansa (daha doğrusu çokça) güzelliğiyle ön planda bulunmuştur. Bunlar içerisinde en önemlileri hükümetle yaptığı

¹⁴ <https://www.theguardian.com/world/2011/aug/24/chile-student-leader-camila-vallejo> e.t.18.02.2019

görüşmeler ve bakanların onun hakkında yaptığı açıklamalar olmuştur. Özellikle eğitim ve kültür bakanlarının değişmesi Camila'nın gösterdiği kararlılığa bağlanmıştır. Bu süreçte eğitim bakanlarının istifası yürütülen süreç ve öğrenci hareketlerinin devam etmesinden kaynaklanırken, kültür bakanının istifası “Camila'nın öldürülmesiyle Şili Kışı biter” şeklindeki açıklaması onu koltuğundan etmeye yetmiştir. Dünya’da ve Türkiye’de yapılan haberlerin ekseriyetinde de kendisi hakkında ya “bakan deviren öğrenci” ya da “dünyanın en güzel devrimcisi” şeklinde başlıklar atılmış ve bu başlıklar Camila’ya sorulduğunda, hareketin arka planda bırakılmak istendiğinden bu manşetlerin ön plana çıktığına vurgu yapmıştır.¹⁵

Camila'nın, eğitim bakanıyla yaptığı görüşmelerin sonuç vermemesi “Şili Kışı” eylemlerinin daha da büyümesine yol açmıştı. Özellikle bir öğrenci hareketi olarak başlayan bu eylemler zamanla sadece öğrenci hareketi olmaktan çıkarak birer halk ayaklanması halini almıştı. Çünkü artık eylemlere sadece öğrenciler değil onların aileleri, kötü giden ekonomiye tepkisini koyan Şili halkı ve birçok meslektan insan da destek vermeye başlamıştı. Bunun sonucunda da Camila'nın önderliğinde gelişen eylemler bütün ülkeyi kapsayacak şekilde ortaya çıkarak ülkeyi bir anda genel greve sokabilecek bir hal almıştır.¹⁶

Camila, kendisi ve diğer öğrencilere karşı gösterilen tavra karşı her zaman mücadele edeceklerini belirtmiştir. Yukarıdaki fotoğrafın ortaya çıkışı ise eylemlerin ne demek istediğini anlatacak nitelikteydi. Camila, öğrencilere atılan göz yaşartıcı gazlarının boş

¹⁵ <https://www.demokrathaber.org/genclik/beni-ikonlastirip-hareketi-siglastirmaya-calisiyorlar-h3859.html> e.t. 18.02.2019 (Ayrıca bakınız: Christina Palma- “Pagina12 gazetesi”, çeviri: Sena Akalın, röportajına bakabilirsiniz)

¹⁶ <http://www.milliyet.com.tr/camila-bakan-i-masaya-oturttu-gundem-1445219/> e.t. 18.02.2019

kaplarını alarak onlardan bir barış işareti yapmıştır. Ve daha sonrasında yaptığı açıklamada eylemlerinin amacının ne olduğunu sadece bir cümle ile özetlemiştir. “Şiddet istemiyoruz, savaşımız polise karşı değil... Savaşımız eğitim hakkımızı yeniden kazanmakla¹⁷”

“Şili Kışı” eylemleriyle dünyanın tanıdığı ve sevdiği (Bolivya devlet başkanı yardımcısı Alvaro Garcia Linera'ın: “**Hepimiz Ona Aşığız**” söyleminde de görüleceği üzere) Camila, hükümetin giderek zayıflamasına yol açmıştı. Bu da 2013’de yapılacak seçimlerde kendisinin Komünist partisinden vekil olmasına gidecek süreci ortaya çıkarmıştır. Camila ile birlikte farklı partilerden üç öğrenci lideri de parlamentoya girmeyi başarmıştı. Devlet başkanlığı seçimlerinde sosyalist Michelle Bachelet’in, yanında yer alması ona önemli bir destek sağlamıştır. Ve ilk turda büyük fark attığı rakibini ikinci turda geçerek devlet başkanlığını kazanmasına önemli bir etkisi olmuştur. Camila’nın bu duruşu eylemler sırasında Bachelet’in verdiği vaatler doğrultusunda olmuştur. 2017 yılında yapılan seçimlerde tekrar seçilerek önemli bir başarı göstermiştir. Şu an için eğitim ve kadın komisyonlarında çalışmalarda bulunmaktadır. Bunun yanında özellikle de iki dönemdir mecliste bulunan nadir genç kadın vekillerden birisidir.¹⁸

2014-2018 ve 2018-2022 dönemleri arasında görevde bulunacak olan Camila, ilerleyen süreçte daha farklı pozisyonlarda da olabileceği hiç şüphesiz beklenen bir olaydır. Camila ile

¹⁷ <https://www.theguardian.com/world/2011/aug/24/chile-student-leader-camila-vallejo> e.t.18.02.2019

¹⁸ https://www.camara.cl/camara/diputado_detalle.aspx?prmid=1006 e.t. 18.02.2019 (ayrıca bakınız: <https://www.camara.cl/camara/diputados.aspx#tab> Şili meclisindeki kadın vekillerin önemli bir bölümünün genç yaşta olması önemlidir.)

ilgili önemli noktalardan birisi de 2011’de Times’ın yayınladığı 100 önemli kişi arasında “protestocular” arasında yer almıştır.¹⁹ Bunun yanında The Guardian’ın anketinde de yılın kişisi seçilmiştir.²⁰

Sonuç

Penguen devrimi ve Şili kışı eylemlerinin, Şili açısından önemli sonuçları olmakla beraber tam olarak istenilen neticede sonuçlanmamıştır. Gelen sağ ve sol hükümetler ekonomi ve eğitimdeki farklılıkları ortadan kaldıramamış ve Şili halkı arasındaki hayat standartları farkı da halen devam etmektedir. Şili’nin ve dünyanın bu eylemlerden çıkarması gereken en önemli sonuçların başında demokrasi ve insan hakları taleplerine karşı şiddetin bir çözüm yolu olmayacağıın anlanması olmalıdır. Eğitim hakkı bütün bireylere eşit düzeyde ve eşit ücretlerde verilmesi gerekmektedir. Penguen devriminin gençleri, Şili kışı’nda en önde gelen kısmı oluşturmuştur. Şili’nin genç kuşağındaki bu hak talepleri daha sonraki yıllarda devam etse de şu an için kendilerinden olan(eylemlerde bulunan) kişilerin onların sorunlarını dile getirmek için mecliste bulunmaları büyük bir kazançtır.

Son olarak Camila hakkında söylenmesi gereken bir şey kaldıysa o da 2011’de ortaya çıkan Camila ile şimdiki Camila arasında hangi oranda bir değişimin olduğudur? Bu soru onun için sorulan en önemli soruların başında gelmektedir. Dünya’nın ve Türkiye’nin Comandante Camila’sı, artık vekil Camila olmuştur. Bu da beraberinde belirli oranda değişimi getirmektedir. Ancak yine de Camila hakkında ortaya atılan kendi ideolojisi ile çelişen davranışlar içerisinde olduğu iddiası ne oranda kabul görür orası bilinmez ancak bir gerçek farkı Camila Vallejo her zaman bir fikir önderi olarak karşımıza çıkacaktır. Ve kadınların ne denli güçlü olduklarını bütün dünyaya hatırlatacaktır. Camila’yı anlatan en güzel söz yine kendisine aittir.²¹ **“Devrim, kadının ayak izlerindedir.”**

¹⁹ http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2101745_2102309_2102448,00.html e.t. 18.02.2019

²⁰ <https://www.reuters.com/video/2011/12/20/the-guardian-readers-vote-chiles-student?videoId=227188165> e.t. 18.02.2019

²¹ Ayrıca bakınız, Camila Vallejo için yapılmış bir şarkı: “Te Amo Camila Vallejo – Desaparecidos” <https://www.youtube.com/watch?v=niOnhcOB0f8>

Kaynakça

Basılı Kaynak

Akgemci, Esra. **Neoliberalizmin Laboratuvarında Direniş: Şili Kışı'nın Penguenleri**, Ankara Üniversitesi Mülkiye Dergisi, 2015, s. 199-203

Elektronik Kaynak

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/283740/Sili_Kisi_.html (10.02.2019)

<https://www.evrensel.net/haber/316633/sili-egitim-reformu-talep-eden-binlerce-ogrenci-sokaklarda> (10.02.2019)

<http://sendika63.org/2018/02/silide-yeni-bir-sol-mu-yukseliyor-manuel-larrabure-fernando-leiva-475301/> (10.02.2019)

<https://www.theguardian.com/world/2011/aug/24/chile-student-leader-camila-vallejo>
e.t.18.02.2019 (10.02.2019)

<https://www.demokrathaber.org/genclik/beni-ikonlastirip-hareketi-siglastirmaya-calisiyorlar-h3859.html> (e.t. 18.02.2019)

<http://www.milliyet.com.tr/camila-bakan-i-masaya-oturttu-gundem-1445219/> (e.t. 18.02.2019)

<https://www.theguardian.com/world/2011/aug/24/chile-student-leader-camila-vallejo>
(e.t.18.02.2019)

https://www.camara.cl/camara/diputado_detalle.aspx?prmid=1006 (e.t. 18.02.2019)

http://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2101745_2102309_2102448,0.html (e.t. 18.02.2019)

<https://www.reuters.com/video/2011/12/20/the-guardian-readers-vote-chiles-student?videoId=227188165> (e.t. 18.02.2019)

Fotoğraflar:

Fotoğraf 1: <http://www.uchile.cl/noticias/121706/2006-2016-las-transformaciones-en-la-escena-educacional-chilena> (10.02.2019)

Fotoğraf 2: <https://www.theatlantic.com/photo/2011/08/student-protests-in-chile/100125>
(10.02.2019)

Fotoğraf 3: <http://www.milliyet.com.tr/camila-bakan-i-masaya-oturttu-gundem-1445219/>
(10.02.2019)

Fotoğraf 4-7: <https://www.theatlantic.com/photo/2011/08/student-protests-in-chile/100125>
(10.02.2019)

Fotoğraf 8: <https://www.sabah.com.tr/galeri/dunya/camila-vallejo> (e.t. 18.02.2019)

Fotoğraf 9: <https://www.ensonhaber.com/bakan-deviren-ogrenci-2011-08-26.html> (e.t.
18.02.2019)

Fotoğraf 10: <https://www.theguardian.com/world/2011/aug/24/chile-student-leader-camila-vallejo> (e.t. 18.02.2019)

Fotoğraf 11: <https://www.eldinamo.cl/nacional/2018/11/05/la-ironia-de-camila-vallejo-por-explicacion-del-gobierno-por-imacec-capaz-que-ahora-le-echen-la-culpa-a-netflix/> (e.t.
18.02.2019)